

Meer zendmasten

Marten Idema is bezorgd over gevolgen gezondheid

DOOR PETER VAN HERPEN

EDE – Er staat nu al een behoorlijk aantal UMTS-zendmasten in de gemeente Ede. De mast bij De Born stuitte al op bezwaren. Inmiddels is de Enkaschoorsteen aangewezen als antenneredder en komt er nog één aan de Dr. Hartogsweg.

Er zijn nieuwe vergunningen aangevraagd voor hoge zendmasten van 36 meter bij de Nieuwe Kazemelaan en bij de woonwijk Kernhem. Raadslid Marten Idema maakt zich zorgen. Er is nog te weinig bekend over de gevolgen voor de volksgezondheid.

„Het grote probleem zit in de elektromagnetische golven die de antennes uitzenden,” legt het CU-raadslid uit. „Er is nu een vergunning aangevraagd voor een zendmast met antennes vlakbij de woonwijk Kernhem. De mast is al geplaatst in de omgeving van Braamberg en Doesburger Dijk en de antennes volgen later.”

Idema vindt dat er te veel zendmasten komen. „Het woongebied van Ede wordt bedekt met een deken van elektromagnetische velden,” zegt hij. „Persoonlijk ben ik ervan overtuigd dat dit schadelijk moet zijn voor de gezondheid. Er hebben al onderzoeken plaatsgevonden,

Vergunning

Voor hoge zendmasten is een vergunning nodig. Als een provider masten lager dan 5 meter wil plaatsen op een gebouw dat hoger is dan 9 meter, dan is er volgens Idema geen vergunning nodig. De providers maken handig gebruik van deze ruimte in de wetgeving en de overheid kan het niet verbieden. Het is ook veel goedkoper om antennes te plaatsen op hoge woonbebouwing dan om dure hoge masten te moeten plaatsen in het niet stedelijke buitengebied. Idema denkt dat de overheid in een dwangpositie zit, nadat ze de UMTS-capaciteit voor hoge bedragen geveild had. Daarom durft ze plaatsing nu niet meer tegen te houden.

onder anderen bij TNO. Daarbij werd aangetoond dat de elektromagnetische golven cognitieve storingen kunnen veroorzaken. Dat uit zich bijvoorbeeld in slaapproblemen, hoofdpijn of gevoelens van stress.”

Onderzoek

Het raadslid van de ChristenUnie weet dat er in opdracht van de overheid een onderzoek wordt verricht in Zwitserland.

„Men gaf via de Gezondheidsraad opdracht om dat onderzoek te doen, maar dan naar kortstondige blootstelling aan straling van elektromagnetische golven. Dat is zinloos. Het gaat vooral om de effecten van langdurige blootstelling.” Hij vindt dat onzorgvuldig. Iedereen kan bedenken dat het juist gaat om de gevolgen voor mensen die in de nabijheid van de zendmasten wonen en dus langdurig blootgesteld worden aan de straling. Het zou voor Idema wel acceptabel zijn als de zendmasten op een afstand van minstens 400 meter van de woonbebouwing geplaatst zouden worden. Als ze maar niet in stedelijk gebied staan. Het doorslaggevende argument om dat wel te doen zijn de kosten. „Ik heb er moeite mee dat de gezondheid van mensen daaraan ondergeschikt wordt gemaakt,” zegt hij met verontrusting.

De manier

Marten Idema en de ChristenUnie zijn niet tegen draadloze communicatie als moderne technische ontwikkeling. Maar ze zijn wel tegen de manier waarop daarmee door de overheid op dit moment om wordt gegaan.

In de woonwijk Kernhem is ook een zendmast geplaatst, de antennes hangen er nog niet in. Raadslid Marten Idema ziet het met lede ogen aan.

FOTO: GERT JAN KOSTER

Spreiding kan anders

Idema vindt dat de spreiding van zendmasten beter kan. „De overheid kan providers verplichten om zo veel mogelijk gebruik te maken van dezelfde antennemast. Ik vind dat in Ede deze bevoegdheid te weinig wordt toegepast. De dichtheid van de hoge antennemasten is te groot en ze staan te dicht bij de bebouwing.”

„Veel mensen maken zich zorgen om de risico's voor de gezondheid”, vervolgt hij. „Daar moet je als overheid rekening mee houden. Ik vind dat het gemeentebestuur en de raad ook een verantwoordelijkheid dragen om te waken over de gezondheid van haar burgers. Zo lang niet bewezen is dat er géén schade op zal treden, dient de overheid preventief te handelen en het 'voorzorgsbeginsel' toe te passen.”

Consequent beleid

Voor hoogspanningsleidingen is wetenschappelijk aangetoond dat er een verband kan worden gelegd met leukemie, zegt Idema. Leukemie is een vorm van kanker waarbij de aanmaak van witte bloedlichaampjes is verstoord.

Daar heeft het ministerie van Volkshuisvesting Ruimtelijke Ordening en Milieu wel gezegd dat bij de aanleg van nieuwe hoogspanningsleidingen andere technieken moeten worden toegepast. Bij het plaatsen van zendmasten is de overheid kennelijk minder voorzichtig, vindt Idema.